

ПОРЯДОК заповнення об'єктів фонду захисних споруд і перебування в них

Організація використання фонду захисних споруд за призначенням, своєчасного зайняття його населенням (працівниками), що підлягає укриттю, проводиться за сигналами оповіщення цивільного захисту. **Особи, що укриваються, повинні заздалегідь вивчити маршрути руху.**

Напрямки руху до об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту позначаються показниками маршруту руху (в залежності від виду об'єкта), вивішеними чи намальованими на видимих місцях, наприклад:

Розподіл здійснюється за територіальним (будинки, вулиця), виробничим (цех, бригада) або територіально-виробничим принципом.

Населення, яке підлягає укриттю, прибуває до споруд фонду захисних споруд із засобами індивідуального захисту, дводобовим запасом продуктів у поліетиленовій упаковці (якщо їх закладення не передбачено в таких спорудах), а також найбільш необхідними речами. Забороняється приносити до споруд легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах, а також громіздкі речі.

Заповнювати споруди фонду захисних споруд необхідно організовано, без паніки.

Розміщення людей у відсіках покладається на особовий склад формувань з обслуговування захисних споруд (відповідальну особу).

Осіб, які прибули з дітьми, розміщують в окремому відсіку чи в місці, спеціально відведеному для них.

Дітей, людей похилого віку і людей з поганим самопочуттям розміщують у медичній кімнаті або біля огорожувальних конструкцій і ближче до повітроводів.

Особи, які прибувають до об'єктів фонду захисних споруд з домашніми тваринами, розміщуються в окремих приміщеннях або відокремлених місцях.

Власник домашньої тварини або особа, яка її супроводжує, забезпечує:

постійний нагляд за домашніми тваринами;

необхідні умови, що відповідають біологічним, видовим та індивідуальним особливостям домашньої тварини;

безпеку оточуючих людей і тварин, а також майна від заподіяння шкоди домашньою твариною;

безпеку супроводжуваної домашньої тварини;

дотримання вимог санітарно-гігієнічних і ветеринарних норм та правил;

наявність повідка для домашніх тварин, які можуть становити небезпеку для життя чи здоров'я людини, а також намордника на собаках порід, що включені до Переліку небезпечних порід собак, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2021 року № 1164.

Особи, які укриваються, повинні виконувати вказівки командира і особового складу формування з обслуговування захисної споруди чи відповідальної особи (чергового) за утримання та експлуатацію найпростішого укриття щодо перебування у споруді та надавати їм необхідну допомогу.

Закриття захисно-герметичних та герметичних дверей сховищ, зовнішніх дверей ПРУ, споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів командир (відповідальна особа) виконує за сигналом оповіщення про можливу небезпеку або, не чекаючи такого сигналу, після заповнення всієї місткості споруди.

За наявності тамбурів-шлюзів заповнення сховищ може продовжуватися методом шлюзування й після їх закриття.

Під час перебування людей у фонді захисних споруд контролюються такі параметри внутрішнього повітряного середовища: температура, вологість, вміст у повітрі двоокису вуглецю, окису вуглецю і кисню.

Прибирання приміщень споруди проводиться двічі на добу.

Насамперед здійснюється обробка санітарних вузлів, приміщень для встановлення виносних баків для нечистот, прибирання яких здійснюється за допомогою дезінфікувальних засобів. Для прибирання можна використовувати суміш, що складається з 0,5 % розчину двох третин основної солі гіпохлориту кальцію.

Після відвідання санвузлів (приміщень для виносної тари для нечистот) руки та взуття дезінфікуються відповідними засобами для дезінфекції.

У мішки, заповнені сміттям та відходами, додаються хімічні консерванти, дозволені для використання Міністерством охорони здоров'я України, у співвідношеннях до кількості відходів відповідно до рекомендацій, наданих виробником.

У споруді забороняється курити, шуміти, запалювати без дозволу газові лампи, свічки, не допускається пересування приміщеннями без особливої потреби, необхідно дотримуватися дисципліни, якнайменше рухатися.

Організовується позмінний відпочинок людей на місцях, обладнаних для лежання. Для повноцінного відпочинку дозволяється тримати в споруді або брати із собою легкі підстилки і невеликі подушки з поролону, губчастої гуми або іншого синтетичного матеріалу.

Оповіщення та інформування осіб, які укриваються, про обстановку поза спорудою, а також про сигнали та команди здійснює командир (відповідальна особа) або відбувається безпосередньо радіотрансляційною мережею.

Вихід із споруди здійснюється в разі надходження інформації про відсутність небезпеки (після уточнення обстановки в районі споруди), а також у випадках вимушеної евакуації в порядку, встановленому командиром (відповідальною особою).

Вимушена евакуація зі споруди фонду захисних споруд проводиться в разі:

- 1) пошкодження споруди, що виключає подальше перебування в ній осіб, які укриваються;
- 2) затоплення споруди;
- 3) пожежі в споруді та утворення в ній небезпечних концентрацій шкідливих газів;
- 4) досягнення граничних параметрів внутрішнього повітряного середовища.

У разі неможливості використання основних входів (виходів) через їх пошкодження внаслідок дії небезпечних чинників надзвичайних ситуацій організовуються роботи з виведення (евакуації) осіб, які укриваються, через аварійні виходи споруд фонду захисних споруд.

Відкриття завалених захисно-герметичних дверей здійснюється за допомогою наявного у споруді інструменту (механічного, пневматичного, електричного).

Можливе відкриття непрацюючих захисно-герметичних дверей шляхом зняття їх важелем або домкратом, улаштування отвору за допомогою зубила або ножівки тощо.

У разі неможливості використання для виведення (евакуації) осіб, які укриваються, через основні та аварійні виходи організовуються роботи із пробиття отворів в огорожувальних конструкціях. У такому разі за планом споруди визначається оптимальне місце улаштування отвору як щодо мінімального обсягу робіт, так і щодо зручності евакуації.

У разі відсутності аварійних виходів доцільно завчасно ззовні стіни вирити траншею та засипати її піском, місце пробиття отвору зсередини окреслити прямокутником.

Аварійно-рятувальні формування залучаються до відкриття споруд фонду захисних споруд ззовні, виведення (евакуації) із них людей у разі об'єктивної неможливості осіб, які укриваються, самостійно вийти (евакуюватися) із них.

Особи, що укриваються, повинні перебувати в укритті із засобами індивідуального захисту та дводобовим запасом продуктів у поліетиленовій упаковці (якщо вони не закладені у захисній споруді) та мати при собі найнеобхідніші речі. Забороняється приносити у захисну споруду легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах, а також громіздкі речі, приводити тварин.

Заповнювати захисні споруди необхідно організовано, без паніки. Розміщує людей у відсіках особовий склад формувань з обслуговування захисних споруд (відповідальна особа). Осіб, що прибули з дітьми, розміщують в окремому відсіку чи у місці, спеціально відведеному для них. Дітей, людей похилого віку і людей із поганим самопочуттям розміщують у медичній кімнаті або біля огорожувальних конструкцій і ближче до повітропроводів. Розміщення здійснюється, як правило, за виробничим або територіальним принципами (цех, бригада, будинок), місця розміщення таких груп позначають табличками відповідного змісту.

Особи, що укриваються, під час перебування у захисній споруді повинні виконувати усі вказівки відповідальної особи (чергового)/командира і особового складу формування (для сховищ або протирадіаційного укриття), що стосуються перебування у споруді, надавати їм необхідну допомогу.

У захисній споруді забороняється палити, шуміти, запалювати без дозволу газові лампи, свічки, не слід ходити по приміщеннях без особливої потреби, необхідно дотримуватись дисципліни, якнайменше рухатися. Слід організувати позмінний відпочинок людей на місцях, обладнаних для лежання. Для повноцінного відпочинку можна тримати у захисній споруді або брати з собою легкі підстилки і невеликі подушки з поролону, губчастої гуми або іншого синтетичного матеріалу.

Оповіщення осіб, що укриваються, про обстановку поза захисною спорудою і про сигнали та команди здійснюється командиром групи (ланки) з обслуговування захисної споруди або безпосередньо по радіотрансляційній мережі. Вихід із захисної споруди здійснюється за командою "Відбій" (після уточнення обстановки у районі захисної споруди, а також у випадках вимушеної евакуації у порядку, який устанавлюється командиром групи (ланки) з обслуговування захисної споруди).

*Департамент з питань цивільного захисту населення та оборонної роботи
Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області*